

**EGZAMIN GIMNAZJALNY
W ROKU SZKOLNYM 2016/2017**

CZEŚĆ 3.

**JĘZYK ANGIELSKI
POZIOM ROZSZERZONY**

ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ

ARKUSZE: GA-1X, GA-2, GA-4, GA-5

Rozumienie ze sluchu

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Uczeń rozumie proste, krótkie wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	1.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	C
	1.2.		B
	1.3.	2.2) Uczeń określa główną myśl tekstu.	B
	1.4.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	B
	1.5.		C
	1.6.	2.2) Uczeń określa główną myśl tekstu.	A
	2.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	E
	2.2.		D
	2.3.		C
	2.4.		A

Rozumienie tekstów pisanych

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Uczeń rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	3.1.	3.2) Uczeń określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	D
	3.2.		B
	3.3.		A
	4.1.	3.6) Uczeń rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	C
	4.2.		A
	4.3.		E
	4.4.		D
	5.1.	3.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	C
	5.2.		D
	5.3.		A

Znajomość środków językowych

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
<p>I. Znajomość środków językowych.</p> <p><i>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i></p>	6.1.	1. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	<i>sticks / is stuck</i>
	6.2.		<i>dangerous</i>
	6.3.		<i>eating / having eaten</i>
	6.4.		<i>simply</i>
	6.5.		<i>things</i>
	7.1.	1. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	<i>Turn off / Switch off</i>
	7.2.		<i>the fastest / the quickest</i>
	7.3.		<i>did you meet</i>
	7.4.		<i>a few apples / some apples</i>
	7.5.		<i>if/whether you like</i>

Uwaga!

- Odpowiedź uznaje się za poprawną **tylko** wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są **w pełni poprawne** gramatycznie i ortograficznie.
- W zadaniu 7. akceptowane są również inne odpowiedzi, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.
- W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych, w których do każdej luki należy wpisać wyraz/wyrazy, akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie stosuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 7.

1 p. – poprawna odpowiedź

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi

Uwagi dotyczące oceniania prac uczniów z dysleksją, dysgrafią i dysortografią*

We wszystkich zadaniach otwartych sprawdzających stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tych zadań nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

*Zasady te obowiązują również w ocenie prac uczniów z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, z mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac uczniów, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadań 6. i 7.

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
6.1.	<i>stiks / is stuk</i>
6.2.	<i>dangeros</i>
6.3.	<i>eeting / having eeten</i>
6.4.	<i>cimply</i>
6.5.	<i>thingz</i>
7.1.	<i>Turn of / Switch of / Swich of</i>
7.2.	<i>the fastst / the quickst/ the quikest</i>
7.3.	<i>did you mit / dyd you see</i>
7.4.	<i>a few applz / som apples</i>
7.5.	<i>whethe you like</i>

Wypowiedź pisemna

Zadanie 8.

Postanowiłeś(-aś) wziąć udział w telewizyjnym programie kulinarnym “Young Cooks”.
W e-mailu do kolegi/koleżanki ze Stanów Zjednoczonych:

- wyjaśnij, dlaczego chcesz wziąć udział w tym programie
- napisz, w jaki sposób przygotowujesz się do udziału w programie
- opisz, jak zareagowali rodzice na Twoją decyzję o udziale w programie.

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

	wymagania ogólne	wymagania szczegółowe
<ul style="list-style-type: none">• treść• spójność i logika wypowiedzi• zakres środków językowych• poprawność środków językowych.	<p>I. Znajomość środków językowych.</p> <p>III. Tworzenie wypowiedzi.</p> <p>IV. Reagowanie na wypowiedzi.</p>	<p>1. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie następujących tematów: 1) człowiek 5) życie rodzinne i towarzyskie 6) żywienie.</p> <p>5. Uczeń tworzy krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi pisemne, np. e-mail: 1) opisuje ludzi [...] i czynności 5) wyraża i uzasadnia swoje poglądy [...] 6) przedstawia opinie innych osób 9) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.</p> <p>7. Uczeń reaguje w formie prostego tekstu pisanego, np. e-mail, w typowych sytuacjach: 2) [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.</p>

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu elementów polecenia uczeń się odniósł w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych elementów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu elementów uczeń się odniósł?	Ile elementów rozwinął?			
	3	2	1	0
3	4	3	2	1
2		2	1	1
1			1	0
0				0

Dla przykładu, za wypowiedź ucznia, który odniósł się do 2 elementów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację polecenia

Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie słów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *mily*, *interesujący*, *fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. *This book was expensive.*, zamiast *This book cost a lot of money.*

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	brak błędów lub nieliczne błędy niezakłócające komunikacji / sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację
0 p.	bardzo liczne błędy w znacznym stopniu zakłócające komunikację

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź nie podlega ocenie (egzaminator przyznaje 0 punktów we wszystkich kryteriach), jeżeli jest
 - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub z innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za pracę niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć oraz/lub fragmenty pracy całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu słów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się najwyżej 1 punkt. W takich pracach oznacza się błędy.
6. Jeżeli wypowiedź zawiera **40 słów** lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. Słowa zapisane przy użyciu skrótów, np. *4U*, *bfr* *sql*, oznacza się jako błędy ortograficzne.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach uczniów ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy dyslektyków to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
Zasady te obowiązują również w ocenie prac uczniów z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, z mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac uczniów, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.

9. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
10. Jeżeli zdający umieścił w pracy napis *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.
11. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film, band*, np. *film „M jak miłość”*, *„Świat Dysku” magazine*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy. W liczbie słów uwzględniane są wszystkie wyrazy użyte w danej nazwie własnej, np. *I read Nowe Horyzonty* – 1 błąd językowy – 2 słowa. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją. Przez słowo rozumie się jeden element oddzielony od innych przez biały obszar/spację, np. *at home* (2 słowa), *for a change* (3 słowa), *10.01.2015* (1 słowo), *10 January 2015* (3 słowa), *two thousand five hundred* (4 słowa).
2. Formy skrócone (*don't, can't, isn't, haven't* itd.) liczone są jako jedno słowo.
3. Jako jeden wyraz liczone są
 - słowa łączone dywizem, np. *well-built, twenty-four*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu
 - liczby, bez względu na ich długość, np. *1780*.
4. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* = 1 słowo.
5. Imię i nazwisko występujące w tekście liczone są według ogólnych zasad.
6. Podpis *XYZ* oraz inne fikcyjne dane nie są uwzględniane w liczbie słów.
7. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
8. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu.

USZCZEGÓLOWIENIE KRYTERIÓW OCENIANIA WYPOWIEDZI PISEMNYCH

Treść

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
 - a. nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–12 poniżej oraz przyjętymi dla konkretnego zadania
 - b. w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
 - w jakim stopniu jako czytelnik czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu podpunktu polecenia?
 - w jaki sposób uczeń realizuje dany podpunkt?, np. za pomocą ilu zdań i jakich?, za pomocą ilu czasowników/określników?, jak złożona jest wypowiedź?, jak wiele szczegółów przekazuje? itp.
2. Jako podpunkt nieujęty (do którego uczeń **nie odniósł się**) traktowana jest wypowiedź ucznia, która (a) nie realizuje tego podpunktu lub (b) realizuje go w sposób całkowicie niekomunikatywny.
3. Jako podpunkt, do którego uczeń **odniósł się** w pracy, przyjmuje się komunikatywną wypowiedź ucznia, która w minimalnym stopniu odnosi się do jednego z trzech podpunktów treści polecenia.
 - Poprzez „minimalny stopień” rozumiane jest jedno odniesienie się do elementu polecenia, np. *My parents were surprised*.
 - Wyrażenia takie jak np. *prepare meals, main course, make/do chops, master chef* traktowane są jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
4. Jako podpunkt **rozwinięty** w pracy przyjmuje się komunikatywną wypowiedź ucznia, która odnosi się do jednego z trzech podpunktów treści polecenia w sposób bardziej szczegółowy.
 - Poprzez „bardziej szczegółowy sposób” rozumie się wypowiedź zawierającą (a) dwa odniesienia do danego podpunktu polecenia, np. *I look for recipes and cook*. lub (b) jedno rozbudowane odniesienie do danego podpunktu polecenia, jeden aspekt opisany bardziej szczegółowo, np. *Every day I try to prepare some original dish*.
 - Słowa *very, more, most* nie stanowią rozwinięcia elementu polecenia, niezależnie od tego, ile razy są powtórzone.
5. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy dwóch wyrażen synonimicznych (np. *This programme is very famous and well-known*.) lub dwóch wzajemnie wykluczających się słów/wyrażen (np. *My mum was extremely happy and became very sad*.), lub przy pomocy równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu (np. *Mum is proud of me and Dad too*.) oceniana jest jako **odniósł się**.
6. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
7. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia jednocześnie, np. zdanie *My parents told me that taking part in such programmes is useful because in the future I want to open my own restaurant*. może być uznane za realizację 1. albo 3. podpunktu polecenia.
8. Dopuszczalna jest sytuacja, w której uczeń traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów polecenia (= wprowadzenie oraz 3 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść, może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

- To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy, np. wyjaśniając, dlaczego postanowił wziąć udział w kulinarnym programie telewizyjnym „Young Cooks”, uczeń pisze: *I like it.* – taka odpowiedź nie jest akceptowana.
9. Jeżeli uczeń realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwość, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że informacja dotyczy danego podpunktu polecenia i jest logicznie uzasadniona.
 10. Jeżeli uczeń realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalno-gramatycznej, podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego uczeń tylko odniósł się, a podpunkt, do którego uczeń odniósł się, jako nieujęty. Na przykład realizując podpunkt „napisz, w jaki sposób przygotowujesz się do udziału w programie”, uczeń jest niekonsekwentny w użyciu czasu, np. *Yesterday I'm going to look for food blogs on the Internet.* (**odniósł się**).
 11. Dopuszcza się udzielenie przez ucznia wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, jak... / Nie wiem, co... / Nie wiem, dlaczego...*, jeżeli odpowiedź taka spełnia warunki zadania.
 12. Jeżeli uczeń realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, realizację podpunktu polecenia uznaje się za niekomunikatywną, np. *I decided to take part in the programme because I want to zaskoczyć people.* (**nie odniósł się**). Jeżeli uczeń używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia – fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np. *I fry bakłażan chops every day.* (**odniósł się i rozwinął**).

Spójność i logika wypowiedzi

1. W ocenie spójności rozważany jest poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie przelicza się jednak bezpośrednio liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności może również wynikać z nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny), np. *When my mother will learn about it she gave me a cookery book.*
3. Uczeń nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji w kryterium spójności i logiki wypowiedzi.
4. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności i logice, to uczniowi przyznaje się 2 punkty w kryterium spójności i logiki wypowiedzi.

Zakres i poprawność środków językowych

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych, których znajomości można oczekiwać od absolwenta gimnazjum na poziomie A2+ (ujętych w zakresie struktur w *Informatorze*).
2. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (**nie ma potrzeby** liczenia słów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu stosunkowo dłuższego.

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w tekście stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	<i>Marek <u>lubić</u> czekoladę.</i>
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	<i>Marek √ czekoladę.</i>
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	<i>Słońce <u>gżeje</u>.</i>
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	<i>Słońce <u>gzać</u> w lecie.</i>
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	<i>Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco</u>.</i>

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu traktowane są jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.

Uszczegółowienia do zadania 8.

Postanowiłeś(-aś) wziąć udział w telewizyjnym programie kulinarnym “Young Cooks”.
W e-mailu do kolegi/koleżanki ze Stanów Zjednoczonych:

- wyjaśnij, dlaczego chcesz wziąć udział w tym programie
- napisz, w jaki sposób przygotowujesz się do udziału w programie
- opisz, jak zareagowali rodzice na Twoją decyzję o udziale w programie.

• wyjaśnij, dlaczego chcesz wziąć udział w tym programie

Wymagania z *Podstawy programowej III.1.:*

5.5) uczeń wyraża i uzasadnia swoje poglądy [...];

7.2) uczeń [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

- Przez pojęcie „telewizyjny program kulinarny” rozumie się każdy rodzaj audycji telewizyjnej (np. konkurs, reportaż, program publicystyczny), której tematem przewodnim jest przygotowywanie posiłków.
- Z treści pracy powinno wynikać, że piszący chce wystąpić w telewizyjnym programie kulinarnym.
- Akceptowana jest wypowiedź, w której piszący bierze udział w programie w innej roli niż uczestnik, np. członek publiczności zgromadzonej w studiu telewizyjnym lub prowadzący program.
- Uczeń musi podać **powód** wzięcia udziału w telewizyjnym programie kulinarnym. Przez powód rozumie się:
 - a) okoliczności i/lub osoby, które miały wpływ na decyzję piszącego o udziale w tym programie, np.
Friends encouraged me to take part in this programme. („odniósł się”)
One day I saw this programme on TV and I liked it a lot. („odniósł się i rozwinął”)
 - b) opinii, cele, pragnienia i preferencje piszącego, które wpłynęły na jego decyzję o udziale w tym programie, np.
I'd like to learn how to make an Italian pizza so I'm going to take part in a cookery television programme / a cookery TV show “Young Cooks”. („odniósł się i rozwinął”)
 - c) cechę, która dla piszącego może być zaletą/kryterium wyboru tego programu, np.
I chose this programme because people from different countries take part in it. („odniósł się i rozwinął”).
- Wymagany jest spójnik „bo”, „ponieważ” (*as, because, since, for, owing to the fact that, cause*), gdy z kontekstu nie wynika powód wzięcia udziału w programie, np.
I want to take part in a television programme “Young Cooks” because it is / it is going to be recorded in London. („odniósł się”).
Jeżeli z kontekstu nie wynika jednoznacznie, że jest to powód decyzji o udziale w programie, to taka realizacja tego podpunktu jest kwalifikowana na poziom niższy, np.
I want to take part in a TV programme “Young Cooks”. This programme is recorded in London. („nie odniósł się”).
- Jeżeli informacje podane w pracy ucznia jednoznacznie wykluczają jego udział w telewizyjnym programie kulinarnym, to pierwszy podpunkt polecenia traktuje się jako „nie odniósł się”.

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
There are a lot of cookery programmes.	I want to do it to become famous.	I'm ready for everything to impress my family and friends, so I decided to take part in the programme.
I'm going to take part in a television programme "Young Cooks".	I'm taking part in the programme because I've got talent.	I'm taking part in the programme because I think it's a good moment to show my talent and make my dreams come true.

• napisz, w jaki sposób przygotowujesz się do udziału w programie		
Wymagania z Podstawy programowej III.1.:		
5.1) uczeń opisuje [...] czynności.		
<ul style="list-style-type: none"> Uznaje się wszystkie czynności, które mogą być związane z udziałem w programie kulinarnym, np. <i>I've already read two books about English/Italian cuisine. / I want to look nice in the programme so I bought a new dress.</i> („odniósł się i rozwinął”) <i>I'm doing sport to be fit / in good shape on the day of the programme.</i> („odniósł się i rozwinął”), ALE <i>I'm doing sport. / I do sport.</i> („nie odniósł się”). Uznaje się czynności, których piszący nie wykonuje osobiście, pod warunkiem że z pracy jasno wynika, że czynności te dotyczą piszącego lub piszący jest w nie w jakiś sposób zaangażowany, np. <i>My grandma is teaching me how to make bacon and eggs / fish and chips.</i> („odniósł się i rozwinął”), ALE <i>My grandma makes bacon and eggs / fish and chips for the whole family.</i> („nie odniósł się”). Nie jest wymagany czas terażniejszy dla opisu przygotowań do udziału w programie kulinarnym, np. <i>I bought a food processor / a food mixer / a hand blender.</i> („odniósł się”), <i>I will have private classes with a chef from tomorrow / starting tomorrow.</i> („odniósł się i rozwinął”). Określenia towarzyszące nazwom potraw wskazujące na ich pochodzenie, sposób przygotowania, serwowania itp. mogą być traktowane jako elementy rozwijające wypowiedź, np. <i>I'm learning how to make English breakfast / Scottish haggis.</i> („odniósł się i rozwinął”). 		
nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
I want to prepare for the programme	I'm learning how to cook.	I make breakfast for my family every day.
I know what I have to do.	I'm looking for recipes.	I've learnt my grandma's recipes (by heart).

<ul style="list-style-type: none"> • opisz, jak zareagowali rodzice na Twoją decyzję o udziale w programie. 		
<p>Wymagania z Podstawy programowej III.1.: 5.1) uczeń opisuje ludzi [...] i czynności; 5.6) uczeń przedstawia opinie innych osób; 7.2) uczeń [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Za opis reakcji uznaje się: <ul style="list-style-type: none"> a) opis emocji rodziców b) opis działań/czynności rodziców c) wyrażenie przez rodziców opinii dotyczących udziału w programie, samego programu i przygotowań do niego, np. <i>My parents were happy.</i> („odniósł się”) <i>I cook dinners for everybody and my mum is happy.</i> („odniósł się i rozwinął”) <i>My parents gave me a book with simple recipes.</i> („odniósł się i rozwinął”) <i>My mum thinks that I made the right decision and is proud of me.</i> („odniósł się i rozwinął”). • Akceptowana jest komunikatywna wypowiedź, w której uczeń wspomina o spodziewanej reakcji rodziców, ale taka realizacja tego podpunktu jest kwalifikowana na poziom niższy, np. <i>I think my parents will be happy.</i> („nie odniósł się”). • Wystarczy odniesienie do jednego z rodziców, mamy albo taty. Uznaje się również wyrażenie <i>my family</i>. • Akceptowana jest komunikatywna wypowiedź, w której uczeń przytacza opinie innych osób niż rodzice (np. kolegów), ale taka realizacja tego podpunktu jest kwalifikowana na poziom niższy. 		
nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
My parents can't cook.	My parents criticized me.	My parents encouraged me to make new original dishes.
My father is a crazy man.	Mum and dad were surprised.	My mum promised to help me prepare for the programme.
My parents don't know about my decision.		